

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní JUDr. Věrou Šimůnkovou ve věci

žalobkyně: **P., s. r. o., IČO: X**
sídlem X

zastoupená advokátem Mgr. Václavem Píchou
sídlem Sladkovského 51, Staré Město, 506 01 Jičín

proti

žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 11, 150 21 Praha 5

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 28. 6. 2019, č. j. 089652/2019/KUSK, sp. zn. SZ_010930/2019/KUSK,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl její odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu N., odboru správních činností (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 2. 1. 2019, č. j. MUNYM-070/92/2019/Vos, sp. zn. MUNYM-070/46041/2018/Vos (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění účinném do 30. 6. 2018 (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustila tím, že jako provozovatel vozidla tovární značky Š. O., RZ X, dne 8. 6. 2018 nezajistila v souladu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, aby při užití tohoto vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na

pozemních komunikacích stanovené zákonem o silničním provozu.

2. Nedodržení pravidel silničního provozu spočívalo v tom, že Městská policie N. na základě veřejnoprávní smlouvy uzavřené s obcí Všechny zdokumentovala dne 8. 6. 2018 v 18:58:47 hodin automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, že v obci Všechny na silnici I/38 ve směru na Mladou Boleslav řidič výše uvedeného vozidla, jehož totožnost nebyla určena, nerespektoval povinnost účastníka provozu na pozemních komunikacích danou § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, neboť překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci stanovenou na 50 km/h, když jel rychlostí 59 km/h, po odečtení povolené toleranční odchylky 3 km/h jel rychlostí 56 km/h a naplnil tak skutkovou podstatu přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu. Za spáchání přestupku byl žalobkyni uložen správní trest pokuty ve výši 1 500 Kč a podle § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), ve spojení s § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.
3. Žalobkyně vytýká správním orgánům neúplnost skutkových zjištění a neurčitost odůvodnění, což činí správní rozhodnutí nezákonnými a nepřezkoumatelnými. Žalobkyně v jediném žalobním bodu, který uplatnila, namítá, že nebyly splněny zákonné předpoklady pro vyvození odpovědnosti provozovatele vozidla, neboť nebyly učiněny nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jako požaduje § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu. Žalobkyně správnímu orgánu I. stupně k jeho výzvě sdělila úplné údaje o totožnosti řidiče vozidla. Jelikož označený řidič dne 25. 8. 2018 zemřel, neprovedl správní orgán I. stupně další prověřování a uzavřel, že nelze ověřit, zda byl uvedený řidič skutečně pachatelem přestupku, neboť jej nelze předvolat k potvrzení těchto skutečností. Dále žalobkyně namítá, že dne 2. 6. 2018 uzavřela s označeným řidičem smlouvu o úschově, jejímž předmětem byl závazek schovatele (označeného řidiče) převzít od uschovatele (žalobkyně) předmětné vozidlo, a od 2. 6. 2018 do 30. 6. 2018 jej pro uschovatele opatrovat.
4. Důkaz touto listinou však správní orgán I. stupně neprovedl, byť ke spáchání přestupku mělo dojít v období, kdy to byl pouze označený řidič, kdo byl oprávněn vozidlo užívat. Závěr, že nebylo možné zjistit, zda řidičem byla skutečně žalobkyní označená osoba, odporuje obsahu smlouvy o úschově, kterou žalobkyně navrhla provést důkaz. Žalobkyně nesouhlasí se závěrem, že jediným přijatelným důkazem je přiznání označeného řidiče. Závěr správního orgánu I. stupně je v rozporu se zásadou materiální pravdy, neboť je to správní orgán, který má povinnost podezření ze spáchání přestupku prošetřit a zjistit pravou osobu pachatele. Neprovedením navrženého důkazu došlo k porušení procesních práv žalobkyně, neboť správní orgány blíže nezkoumaly skutkové okolnosti případu a založily objektivní odpovědnost žalobkyně. Žalobkyně poukázala na to, že žalovaný vycházel z judikatury Nejvyššího správního soudu, která však vycházela z rozsáhlého obstrukčního jednání provozovatele vozidla. Žalobkyně naopak označila jiné rozsudky Nejvyššího správního soudu, které podporují její výklad ohledně nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016-40, ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, ze dne 29. 3. 2016, č. j. 1 As 7/2016-30, ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014-45, ze dne 23. 3. 2016, č. j. 6 As

128/2015-32, ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014-45, či ze dne 17. 8. 2016, č. j. 7 As 135/2016-17), neboť již na počátku přesně určila osobu řidiče, kterou se identifikovat podařilo. Žalobkyně má proto za to, že zákonné povinnosti označit řidiče dostála a nezákonný byl postup správních orgánů.

5. Rovněž odložení přestupkové věci podle § 76 odst. 1 písm. k) zákona o odpovědnosti za přestupky bylo proto přinejmenším předčasné. Žalobkyně je toho názoru, že správní orgány měly ověřit tvrzení žalobkyně a prověřit, zda se skutečně nemohlo jednat o osobu, která mohla spáchat předmětný přestupek jako řidič vozidla. Úvaha žalovaného (i správního orgánu I. stupně), že nebylo najisto prokázáno, že vozidlo řídil označený řidič, resp. že mohl vozidlo někomu zapůjčit (ač by tak porušil smlouvu), vystavuje žalobkyni sankci za to, že není schopna prokázat neprokazatelné. Pokud považoval žalovaný, resp. správní orgán I. stupně tvrzený stav za nedostatečně prokázaný, měl žalobkyni o tomto poučit a vyzvat ji k doplnění svých tvrzení a označení důkazů. Bylo například možné předvolat k podání vysvětlení osoby řidiči blízké, aby se vyjádřily k nakládání s vozidlem. Skutečnost, že správní orgány potřebné kroky neprovedly, proto nemůže jít k tíži žalobkyně. Tímto postupem bylo porušeno procesní právo žalobce, jakož i právo na spravedlivý proces. V rozporu se základními zásadami správního řízení jsou i odůvodnění napadeného a prvoinstančního rozhodnutí, kdy správní orgány vyžadují zjištění úplného skutečného stavu ve věci. Tento požadavek je nicméně správním řádem překonán, kdy se vyžaduje „zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti“. K tomu však v daném případě nedošlo.
6. Dle žalobkyně jsou rozhodnutí správních orgánů obou stupňů rovněž nepřezkoumatelná, neboť závěry v nich obsažené nejsou skutkově podložené a odůvodnění jsou v nesouladu s dosud zjištěným stavem. Hlavní nesoulad lze spatřovat v odkazu na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci obstrukčního jednání provozovatele vozidla, kdy ovšem v projednávané věci k těmto jednáním nedošlo a nemohlo být ani postupováno obdobně. Žalobkyně navrhuje zrušení rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a žádá přiznat náhradu nákladů řízení.
7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě poukázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, či ze dne 26. 8. 2016, č. j. 4 As 123/2016-24, z níž dovozuje, že pokud nelze osobu, kterou provozovatel vozidla označí, dohledat, doručit jí oznámení, případně tato osoba odepře podat vysvětlení, lze zahájit přestupkové řízení s provozovatelem vozidla. Žalovaný je toho názoru, že pokud není možné oznámení o řidiči v době spáchání přestupku prověřit, zůstává objektivní odpovědnost na provozovateli vozidla. K neprovedení důkazu smlouvou o úschově žalovaný odkázal na § 52 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a na skutečnost, že jím nemohla být vyvrácena zjištění o překročení nejvyšší dovolené rychlosti vozidla, jehož je žalobkyně provozovatelem. Současně dodal, že ze smlouvy o úschově vyplývá, že schovatel nebyl oprávněn použít převzatou věc pro sebe, tedy řízení vozidla výslovně zakázala. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout, náhradu nákladů nepožadoval.
8. Žalobkyně v replice k vyjádření žalovaného zopakovala, že žalovaný odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, která se vztahuje k obstrukčním postupům určitých Nejvyššímu správnímu soudu známých subjektů. Nejvyšší správní soud se v ní zabýval otázkou označování domnělých osob přestupců, kteří v mezidobí zemřeli, kdy poukázal na účelovost a zavedenou praxi zneužívání údajů o zemřelých osobách určitou

skupinou subjektů (poskytujících pojištění proti pokutám). Proto je judikatura předestřená žalovaným nepřiléhavá a nelze ji na projednávanou věc aplikovat. Označení možného přestupce ze strany žalobkyně však nebylo účelovým zneužitím údajů osoby zemřelé. Postup správního orgánu lze označit za libovůli, neboť nevzal v potaz žalobkyní označené skutečnosti a fakticky se nezabýval ani žalobkyní označenými důkazy. Žalobkyně poukazuje rovněž na to, že správním orgánem nebylo zjištěno zneužití práva pro účelovost označení osoby přestupce. V projednávaném případě se navíc nejednalo o „pouhé oznámení osoby údajného řidiče“, ale o oznámení osoby, která vozidlem v dané době mohla jako jediná fakticky disponovat a také s ním evidentně disponovala. Rovněž nesprávná je interpretace smlouvy o úschově žalovaným, neboť sama skutečnost, že schovatel nebyl oprávněn vozidlo užít, neznamená, že jej fakticky, byť v rozporu se svým závazkem, užil.

9. Z uvedené smlouvy je však patrné, že žalobkyně vozidlo ve své moci v předmětnou dobu neměla. Závěrem žalobkyně poukazuje na to, že není subjektem, který by s procesními obstrukcemi a účelovými postupy podnikal či jinak spekuloval. Neměl by na ni tedy být aplikován postup vytvořený praxí pro určitý okruh správnímu orgánu známých subjektů, které si tímto přilepšují. I žalobkyně má zájem na náležitém zjištění skutkových okolností daného případu a případně i na potrestání konkrétního přestupce, neboť nehodlá nést následky protiprávního jednání třetí osoby. Žalobkyně setrvala na rozsudečném návrhu, jak jej prezentovala v žalobě.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

10. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro posouzení věci relevantní skutečnosti: Správní orgán I. stupně obdržel od Městské policie Nymburk oznámení ze dne 9. 6. 2018 o podezření ze spáchání přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu vztahujícímu se ke shora identifikovanému motorovému vozidlu. Oznámení obsahuje popis skutkového děje, jak byl posléze zachycen ve výroku prvostupňového rozhodnutí, a jeho přílohu tvoří protokol o měření rychlosti rychloměrem SYDO Traffic Velocity, v. č. GEMVEL0061, ver: 1.0, na němž je zachycena mj. fotografie předmětného vozidla. V popsáném jednání byl spatřován přestupek řidiče podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu. Dne 15. 9. 2018 byla žalobkyni jako provozovateli shora uvedeného vozidla doručena výzva k uhrazení určené částky ve výši 500 Kč podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu z důvodu spáchání přestupku nezjištěným řidičem podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu shora popsáným jednáním. Správní orgán I. stupně poučil žalobkyni o možnosti písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupků, a to do 15 dnů od doručení výzvy. K výzvě zaslala žalobkyně správnímu orgánu I. stupně informaci, že v předmětný den a předmětnou dobu byl řidičem vozidla J. K. (dále jen „označený řidič“) a uvedla jeho datum narození a trvalé bydliště v L.. Ve správním spise je založen printscreen z registru obyvatel, z něhož se podává, že označený řidič dne ... zemřel. Následně správní orgán I. stupně věc odložil podle § 76 odst. 1 písm. k) zákona o odpovědnosti za přestupky, protože nezjistil do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.
11. Příkazem ze dne 5. 11. 2018, č. j. MUNYM-070/84461/2018/Vos, sp. zn. MUNYM-

070/46041/2018/Vos, k němuž není přiložen doklad o jeho doručení žalobkyni, rozhodl správní orgán I. stupně o uložení pokuty ve výši 1 500 Kč žalobkyni, která se dopustila přestupku provozovatele vozidla podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Proti tomuto příkazu podala žalobkyně odpor datovaný dnem 6. 11. 2018. Správní orgán I. stupně poté pokračoval v řízení poučením žalobkyně o procesních právech, vyrozuměním o tom, že ve věci budou dne 26. 11. 2018 prováděny důkazy mimo ústní jednání listinami založenými ve správním spise a vyzval ji k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí do pěti dnů od uvedeného data s tím, že poté bude vydáno rozhodnutí. Dne 2. 12. 2018 žalobkyně do spisu založila smlouvu o úschově uzavřenou dne 2. 6. 2018 mezi žalobkyní a označeným řidičem, jejímž předmětem bylo předmětné vozidlo a navrhla provést důkaz jejím obsahem.

12. Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání přestupku provozovatele vozidla podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. V odůvodnění správní orgán I. stupně uvedl, že k označenému řidiči provedl šetření v registru obyvatel, kterým zjistil, že tento zemřel a tudíž nebylo možno ověřit, zda skutečně předmětné vozidlo řídil. Jelikož nebyly k dispozici další prostředky ke zjištění řidiče v době spáchání přestupku, věc ve vztahu k přestupku řidiče odložil. Za zásadní důkazy pro posouzení věci považoval správní orgán I. stupně protokol o měření rychlosti dokládající překročení maximální povolené rychlosti v inkriminovaný den na inkriminovaném místě v obci Všechlapy. V řízení bylo rovněž prokázáno, že provozovatelem vozidla v době spáchání přestupku byla žalobkyně. Správní orgán I. stupně připomněl, že provozovatel vozidla volbou osoby, které vozidlo svěří s jejím náležitým poučením, je schopen chování osoby řidiče ovlivnit. K žalobkyni předložené kopii smlouvy o úschově uvedl, že prokazuje pouze převzetí vozidla označeným řidičem do úschovy, nikoli však skutečnost, že označený řidič vozidlo rovněž řídil.
13. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, v němž uvedla prakticky totožné argumenty, kterými odůvodnila i podanou žalobu. Vyvození přestupkové odpovědnosti vůči provozovateli považovala za nezákonné, neboť správní orgán I. stupně neprovedl dostatek šetření k odhalení řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Rovněž namítla procesní pochybení spočívající v neprovedení důkazu smlouvou o úschově. O podaném odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. V jeho odůvodnění k odvolacím námitkám uvedl, že z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí není patrné, že by smlouvou o úschově byl proveden důkaz. Současně ji však správní orgán I. stupně vyhodnotil, což znamená, že žalobkyně nebyla krácen na svých procesních právech. Se závěry správního orgánu I. stupně se žalovaný ztotožnil. Nelze jednoznačně prokázat, zda v uvedenou dobu vozidlo skutečně řídil označený řidič, či případně jiná osoba, které vozidlo půjčil. Skutečnost, že označený řidič zemřel, což bylo postaveno na jisto, nepředstavuje pro žalobkyni liberační důvod. Žalovaný uzavřel, že správní orgán I. stupně postupoval v souladu se zákonem a odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2017, č. j.: 1 As 301/2016-58.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

14. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a proti rozhodnutí, proti kterému je žaloba přípustná. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlídnout z

moci úřední, soud neshledal.

15. Soud o žalobě rozhodl bez jednání, a to v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně ani žalovaný k výzvě soudu nesdělili, že s tímto postupem nesouhlasí, čímž se jejich souhlas presumuje.

Posouzení žalobních bodů

16. Soud se nejprve bude zabývat žalobní námitkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správních orgánů obou stupňů. Soud předesílá, že podle judikatury při soudním přezkumu napadeného rozhodnutí tvoří rozhodnutí správních orgánů obou stupňů ve správním řízení jeden celek, navzájem se argumentačně doplňují, takže nepřezkoumatelnost jednoho lze kompenzovat druhým, a to v obou směrech (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2008, č. j. 2 As 20/2008 – 73, a ze dne 31. 10. 2014, č. j. 6 As 161/2013 – 25). Za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů považuje žalobce napadené rozhodnutí proto, že závěry v nich obsažené nejsou skutkově podložené a odůvodnění jsou v nesouladu s dosud zjištěným stavem. Taková námitka je však zcela nekonkrétní a soud se jí tedy bude zabývat rovněž pouze obecně, neboť obsah a kvalita návrhu předurčují obsah a kvalitu rozhodnutí soudu o takovém návrhu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004-54 či ze dne 31. 7. 2020, č. j. 5 As 20/2019-42).
17. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je třeba za nepřezkoumatelné považovat takové rozhodnutí, z něhož vůbec není možné seznat, jakým způsobem správní orgán rozhodl, které vykazuje takové rozpory mezi výrokem a odůvodněním, že není možné zjistit, jakými úvahami byl správní orgán veden, dále takové rozhodnutí, z něhož není možné zjistit, jak se správní orgán vypořádal s námitkami účastníka řízení či z jakých důvodů je považoval za liché, mylné či vyvrácené nebo takové rozhodnutí, které se opírá o v řízení nezjišťované nebo neprokázané skutečnosti. Takovými vadami však napadené rozhodnutí netrpí. Z obou rozhodnutí je zjevné, jakými úvahami byly správní orgány vedeny, a podává se z nich i důvod rozhodnutí. Rovněž se vypořádaly se všemi námitkami, které žalobkyně v průběhu řízení vznášela a žalobkyně netvrdí opak. Napadené ani prvostupňové rozhodnutí se neopírá o v řízení nezjišťované skutečnosti, k čemuž se soud ještě dále vyjádří. Lze tedy uzavřít, že napadené rozhodnutí, které je primárně předmětem soudního přezkumu, není nepřezkoumatelné a soud je může přezkoumat v rozsahu žalobních bodů.
18. Jádrem sporu mezi účastníky je to, zda byly splněny zákonné podmínky pro vyvození odpovědnosti za přestupek žalobkyně jako provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Soud při posouzení věci vyšel z následující právní úpravy obsažené v § 125f a 125h zákona o silničním provozu:

„§ 125f

(1) Provozovatel vozidla se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

(2) Provozovatel vozidla za přestupek podle odstavce 1 odpovídá, pokud

a) porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání,

b) porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona a

c) porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu.

(3) K odpovědnosti fyzické osoby za přestupek podle odstavce 1 se nevyžaduje zavinení.

(4) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu. Pro určení výše pokuty se použije rozmezí pokuty pro přestupek, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje; pokuta však nepřevyší 10 000 Kč.

(5) Obecní úřad obce s rozšířenou působností přestupek podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, a

a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo

b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.

(6) Provozovatel vozidla za přestupek podle odstavce 1 neodpovídá, jestliže prokáže, že v době před porušením povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích

a) bylo vozidlo, jehož je provozovatelem, odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou, nebo

b) podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel.

§ 125h

(6) Neuhradí-li provozovatel vozidla určenou částku, může obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který jej vyzval k uhrazení určené částky, písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku ve lhůtě podle odstavce 3. Toto sdělení se považuje za podání vysvětlení. O tomto postupu poučí obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele vozidla ve výzvě podle odstavce 1.“

19. K tomu, aby příslušný správní orgán mohl projednat přestupek provozovatele vozidla, je nezbytné, aby byly splněny současně dvě podmínky: 1) musí učinit nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, a 2) alternativně buď nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno. To vše za předpokladu, že provozovatel vozidla v souladu s § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu sdělí správnímu orgánu ve lhůtě patnácti dnů údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. V této souvislosti je nutné poznamenat, že provozovatel vozidla se odpovědnosti může zprostit pouze za předpokladu, že označí a identifikuje skutečného řidiče vozidla, nikoli osobu, o níž se domnívá, že vozidlo řídit mohla, například proto, že je uvedl do jeho dočasné držby. Zákon nepředpokládá, že by správní orgány prováděly šetření ohledně skutečnosti, zda to byla opravdu označená osoba a nikoli někdo jiný, komu bylo vozidlo dále svěřeno. Správní orgány jsou povinny provádět pouze šetření ve vztahu k prokázání, že to byla právě a jediné označená osoba, která se přestupku řidiče dopustila (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 31. 7. 2019, č. j. 44 A 40/2018-25, bod 32).

20. Za správního spisu je nepochybné, že žalobkyně k výzvě správního orgánu I. stupně, kterou jí jako provozovateli vozidla v souladu s § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu zaslal, udala totožnost řidiče, který vozidlo měl řídit v době spáchání přestupku. O této osobě bylo následně zjištěno, že necelé tři měsíce po dni, kdy k jednání zakládajícímu odpovědnost žalobkyně za přestupek došlo, zemřela. Tato skutečnost je nesporná. V reakci na toto zjištění správní orgán I. stupně věc odložil z důvodu, který lze podřadit pod důvod uvedený v § 125f odst. 5 písm. a) zákona o silničním provozu. S tímto postupem se soud ztotožňuje, byť by teoreticky bylo možné uvažovat i o důvodu podle § 76 odst. 1 písm. g) zákona o odpovědnosti za přestupky spočívajícím v tom, že fyzická osoba podezřelá ze spáchání přestupku zemřela. Tento důvod však dán nebyl, neboť fyzická osoba se nestává podezřelou jen tím, že ji někdo za pachatele přestupku označí, ale až tím, že jsou shromážděny indicie zakládající důvodné podezření ze spáchání přestupku (srov. § 73 a 74 zákona o odpovědnosti za přestupky). Podmínka uvedená shora ad 2) je tedy splněna.
21. Žalobkyně se poté hájila v řízení tím, že s označeným řidičem uzavřela dne 2. 6. 2018 smlouvu o úschově na období od 2. do 30. 6. 2018. Touto listinou, kterou navrhla provést důkaz, má žalobkyně a prokázané, že vozidlo neměla ve své dispozici a byť označený řidič podle smlouvy nemohl předmětné vozidlo užívat pro sebe, nelze vyloučit, že tak přesto učinil a vozidlo užil. V této souvislosti žalobkyně namítá, že došlo k procesnímu pochybení spočívajícímu v tom, že obsahem předmětné listiny nebyl proveden důkaz, ač jí správní orgány argumentovaly. V tom se však žalobkyně mylí, neboť již tím, že listinu správnímu orgánu I. stupně zaslala a ten ji založil do spisu, stala se součástí podkladů pro vydání rozhodnutí. Pochybením správních orgánů by naopak bylo, pokud by tento podklad ignorovaly. Tento závěr potvrzuje i judikatura Nejvyššího správního soudu. Smyslem § 51 odst. 2 správního řádu je umožnit účastníkům řízení, aby mohli být přítomni při provádění důkazů, nebylo-li k jejich provedení nařízeno ústní jednání. Je-li však jako důkaz prováděna listina, nadto listina předložená žalobkyní, není vadou řízení ani to, že žalobkyně nebyla výslovně informována o provedení důkazu obsahem takové listiny mimo ústní jednání (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2013, č. j. 1 As 157/2012-40)
22. Žalobkyni lze přisvědčit pouze v tom, že správní orgán I. stupně do spisu neučinil záznam o tom, že byl obsahem listiny proveden důkaz, což však nemá žádný vliv na zachování procesních práv žalobkyně, která navíc listinu do spisu sama založila a logicky se tak presumuje, že její obsah jí byl znám. Ve zmiňovaném rozsudku k tomu Nejvyšší správní soud dodal, že by bylo „*naprosto bezúčelné, aby žalovaný musel informovat stěžovatelku o tom, že v uvedený den a hodinu si hodlá přečíst jí předložené listiny, a tak jimi provést důkaz. Tím spíše, že správní orgán není povinen sdělovat účastníkům řízení předběžný úsudek o důkazu plynoucí z provedeního důkazního prostředku. Své úvahy o hodnocení důkazu vtělí správní orgán až do odůvodnění správního rozhodnutí (§ 68 odst. 3 správního řádu).*“ To se také stalo, když správní orgán I. stupně obsah smlouvy o úschově interpretoval a vyvodil z nich závěry pro své rozhodnutí. Nelze ani přisvědčit tvrzení žalobkyně, že závěry správního orgánu I. stupně nejsou s obsahem této listiny v souladu. Naopak s ní v souladu jsou, neboť z obsahu listiny lze dovodit pouze to, že označený řidič měl vozidlo pro žalobkyni opatrovat, nikoli že byl jeho řidičem, dokonce ani to, že by zde byl alespoň předpoklad, že jej řídit měl a mohl. Pokud žalobkyně měla v úmyslu vést se správním orgánem I. stupně k obsahu předmětné listiny další diskusi, či mu k ní sdělovat další skutečnosti, mohla požádat o nařízení ústního jednání, jak o tom byla řádně poučena.

23. Soud tedy uzavírá, že smlouvou o úschově byl důkaz proveden v souladu se správním řádem a tato se stala řádným podkladem v řízení o přestupku, z něhož mohly správní orgány vycházet a bude z něj vycházet i soud. Žalobkyně se hájí tím, že vozidlo fakticky neměla ve své dispozici, neboť jej pro ni opatroval označený řidič jako schovatel a že sama skutečnost, že označený řidič zemřel, neznámá její objektivní odpovědnost za přestupek provozovatele vozidla. Správní orgán se neměl spokojit jen s tím, že žalobce zemřel, ale měl provést další šetření za účelem zjištění, jestli opravdu označený řidič mohl vozidlo v předemný den a dobu řídit. K otázce rozsahu šetření správních orgánů se již soud vyjádřil výše v bodě 19 *in fine*. Otázkou nezbytných kroků ke zjištění pachatelů přestupku se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře již zabýval. S ohledem na specifické okolnosti nyní posuzovaného případu soud vybírá ty rozsudky, v nichž Nejvyšší správní soud byl postaven před řešení situace, kdy označený řidič následně zemřel. Poměrně značnou část této judikatury tvoří případy, kdy označení posléze zemřelého řidiče bylo na základě určitého souboru indicií považováno za součást obstrukčních praktik osob, které se profesionálně hájením pachatelů dopravních přestupků zabývají (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2016, č. j. 4 As 123/2016-24, ze dne 16. 5. 2018, č. j. 5 As 177/2017-49, ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016-40, či ze dne 15. 8. 2019, č. j. 5 As 303/2018-36).
24. V případě žalobkyně tu sice takové indicie o obstrukčnosti jejího jednání na první pohled nejsou a ani správní orgány nic takového netvrdily, což nicméně neznámá, že by závěry této judikatury byly pro posuzovanou věc zcela nepoužitelné. Situaci, kdy provozovatel vozidla jako řidiče označil rovněž osobu, která následně zemřela, se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 31. 10. 2017, č. j. 3 As 298/2016-32, v němž dospěl k závěru, že „[s]právní orgán I. stupně byl totiž při svém šetření za účelem zjištění totožnosti řidiče aktivní nad rozsah svých povinností, neboť po zjištění úmrtí žalobcem označené osoby věc, v souladu s § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích a výše citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu (včetně rozsudku ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016 – 40, na něhož stěžovatel v kasační stížnosti také odkázal), neodložil a dále pokračoval v šetření přestupkového jednání.“ Z tohoto rozsudku je patrný závěr, který zastává i zdejší soud, že poté, co je zjištěno a ověřeno, že označený řidič zemřel, není povinností správního orgánu provádět ve věci další šetření a zjišťovat další okolnosti, směřující k tomu, zda je zde skutečně důvodné podezření o spáchání přestupku označenou osobou. Je to ostatně i logické, neboť se zemřelou osobu nelze přestupkové řízení ani zahájit, ani vést a tudíž postrádá jakéhokoli smyslu zjišťovat okolnosti, které by založily či naopak vyvrátily podezření, že přestupek spáchala (jak požaduje žalobkyně) a tím méně pak, že jej nespáchala, neboť jej spáchal osoba jiná. Je tak splněna i podmínka ad 1) uvedená shora.
25. Soud k tomu dodává, že Nejvyšší správní soud ve vztahu k vyvození odpovědnosti provozovatele vozidla rovněž zdůrazňuje, že bytí lze v řadě případů aplikovat některé obecně platné závěry, jde v první řadě o zcela individuální posouzení konkrétní situace, neboť právě v ní lze zohlednit jemné nuance každého konkrétního skutkového stavu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2019, č. j. 2 As 346/2018-22). Na půdorysu tohoto závěru soud rovněž vyšel z obsahu žalobkyní předložené listiny – smlouvy o úschově. Soud předesílá, že se nezabýval otázkou její autentičnosti, neboť tato skutečnost není mezi stranami sporná a soud nemá důvod se touto otázkou zabývat. Z této smlouvy totiž vyplývá, že označený řidič vůbec nebyl podle smlouvy oprávněn disponovat se svěřeným vozidlem. Žalobkyně nijak blíže neobjasnila její vztah k označenému řidiči, ani neuvedla okolnosti, které vedly k tomu, že označený řidič měl jako schovatel

předmětné vozidlo opatrovat. Je současně nepochybné, že vozidlo někým užito bylo, neboť bylo v předmětný den a hodinu vyfotografováno rychloměrem na silnici v obci Všechlapy na silnici č. I/38 ve směru na Mladou Boleslav. Tvrzení žalobkyně si tak protiřečí, neboť na jedné straně označila jako řidiče žalobce, avšak na straně druhé předložila správním orgánům důkaz, svědčící o tom, že táž osoba vozidlo užít nesměla. Jinými slovy, ze smlouvy o úschově nelze učinit závěr, že by označenému řidiči bylo vozidlo svěřeno za tím účelem, aby jej užíval (jako je tomu například v autopůjčovně). Přitom žalobkyně nepochybně mohla učinit jednoduchá opatření, aby vozidlo užito být ani nemohlo, například tím, že by označenému řidiči jako schovateli vůbec nepředala klíče od vozidla. Pokud měl označený řidič vozidlo pouze opatrovat, klíče od vozidla ke splnění smlouvy vůbec nepotřeboval.

26. Na základě předložené smlouvy o úschově tak lze mít pochybnosti především o tom, zda žalobkyně vůbec věděla, kdo byl řidičem předmětného vozidla v okamžiku, kdy s ním byl spáchán přestupek proti pravidlům silničního provozu, když této osobě předmětné vozidlo k tomu, aby jej užívala, nikdy nesvěřila, nebo to alespoň tvrdí. Soud opakuje, že zákon o silničním provozu předpokládá jako okolnost nutnou ke zproštění provozovatele vozidla odpovědnosti za přestupek spolehlivé sdělení informace o totožnosti řidiče. Nestačí pouhé označení osoby, o níž se provozovatel vozidla domnívá, že mohla být řidičem vozidla v době, kdy s ním byl spáchán přestupek. Z žalobní argumentace žalobkyně je totiž patrné, že to mohla být i jiná osoba, které označený řidič vozidlo nechal užívat. Za těchto okolností se pak jeví spravedlivé, že žalobkyně odpovídá za přestupek v situaci, kdy svěřila předmětné vozidlo a nástroj, který jej uvedl do chodu, jinému a nezajistila, aby byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Tím naplnila skutkovou podstatu přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. K této otázce se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 12. 2017, č. j. 3 As 7/2014-21, když uvedl, že *„[e]videntním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou.“*
27. Jde rovněž o vyjádření zásady subsidiární odpovědnosti provozovatele vozidla za přestupek, která nastupuje v případě, že není možné s určitostí zjistit řidiče vozidla, který spáchal předmětný přestupek. Zprostit odpovědnosti za tento přestupek se přitom provozovatel vozidla může pouze za okolností předvídaných v § 125f odst. 6 zákona o silničním provozu. Ani jedna z okolností tímto ustanovením předpokládaných však v souzené věci nenastala. V tomto ustanovení lze rovněž nalézt odpověď na žalobkyní předestřenou tezi o tom, že by za přestupek odpovídala i v případě, kdy by jí vozidlo bylo odcizeno a poté s ním byl spáchán přestupek. Na tuto situaci výslovně pamatuje písm. a) citovaného ustanovení, z něhož plyne, že provozovatel za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že v době před porušením povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích bylo vozidlo, jehož je provozovatelem, odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

28. Soud uzavírá, vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné, žalobní

bod je nedůvodný a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námitek, že žaloba byla zamítnuta jako nedůvodná (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

29. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšné žalované soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí v řízení nevznikly žádné náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 29. září 2020

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
soudkyně

